

Posudek vedoucí bakalářské práce Ester Povýšilové

Ódy v poezii Pabla Nerudy

Ester Povýšilová se zabývá poezií chilského básníka Pabla Nerudy (1904-1973), konkrétně ódami, které patří k jeho pozdní tvorbě. Autorka se je ovšem snaží zasadit do kontextu Nerudova života a jeho díla, které jsou odrazem různých historických, společenských a uměleckých zvrátů a proměn 20. století. Téma vyplynulo z autorčina dlouhodobého zájmu o osobnost Pabla Nerudy, který je patrný již z kapitoly zabývající se jeho pseudonymem.

Autorka poukazuje na význam Nerudova pobytu ve Španělsku ve 30. letech, kde navazuje úzké styky s *Generací 27* a je v této době silně ovlivněn surrealismem. Ovšem pro Nerudu není uměleckým krédem čistá poezie, ryzí experiment, ale naopak poezie nečistá, spjatá s člověkem, jeho problémy, všedními věcmi. Právě na důležitost každodennosti, předmětů spojených s všedními, obyčejnými chvílemi se posléze autorka soustřeďuje při analýze Nerudových ód – postrádám však jasně definovaný korpus textů, který má tvořit jádro práce.

Jako problematickou vidím kapitolu o vlivech. Ester Povýšilová se zastavuje u středověku, baroka, romantismu a modernismu, přičemž ale nabízí jen velmi letmé zastavení u několika jmen, které v zásadě nijak neosvětluje téma její práce a nepřispívá k lepšímu pochopení ód. Proč obdiv k Manriquemu pramení z neporozumění (s. 22), proč autorka nehovoří o Garcilasovi či Quevedovi, jehož vlivu věnuje Sainz de Medrano v článku, který Ester Povýšilová cituje, velký prostor? Stejně povrchní je i pasáž o Daríovi; přitom modernismus hrál při zrodu moderní hispanoamerické poezie zcela zásadní roli a Pablo Neruda z modernistické estetiky vychází.

V této kapitole se navíc ukazuje podstatný problém předložené bakalářské práce. Autorka neodlišuje přímé citace (v uvozovkách či odsazených odstavcích) od parafrází. Tak např. tato část článku Sainze de Medrano je téměř doslova přeložena, aniž by byla uvedena jako přímá citace (viz s. 22):

Pero este respeto no esconde una seria objeción. Neruda está en pleno trance de reconciliación con la vida y no le parece lícito que un poeta se ocupe preferentemente de cantar a la muerte. Él, que ha abominado de su dolorosa y negativa poesía residenciaria, no podrá excusar lo que hay de funerario en esa delgada voz del siglo XV. Manrique aparece, por eso, en el poema tratando de justificarse y de rectificar:

Ay si de nuevo
el canto...
No a la muerte
daría
mi palabra...
Creo que el tiempo oscuro
nos cegó
el corazón⁷.

Quien habla, está claro, no es Manrique, sino Neruda. La licencia es excesiva y muestra un absoluto desentendimiento del contenido vital que hay en esas *Coplas*, donde la vida y la muerte no son enigmas, sino elementos perfectamente encajados en una visión envidiablemente serena del orden del universo. Esa falta de captación del pensamiento manriqueño es la que le induce a Neruda a medir con el mismo rasero la obra del poeta medieval y la suya propia en la etapa superrealista.

To, co může být místy považováno jen za chybné citování, ovšem v kapitolách 4.1.1-4.1.7 narůstá v mnohem větší a zásadnější problém. Pojednání o tématech ód je z velké části založeno na překladu a NEPŘIZNANÉM citování článku *Las Odas Elementales de Pablo Neruda* (Mora, García, Lucas), který je sice uveden v bibliografii a občas zmíněn v poznámkách pod čarou, ale zdaleka ne tak, jak by měl být. Autorka se přesně drží i pořadí témat, jen si vlastně článek člení na své podkapitolky: „Poezie“, „Politika“, „Amerika“. (Příslušné pasáže článku předložím u obhajoby.)

Podobné zacházení se sekundární literaturou je u bakalářské práce naprosto nepřijatelné a bohužel zásadním způsobem snižuje její kvalitu.

K tomu přispívá rovněž nedbalá redakční práce (např. chybějící údaj u pozn. pod čarou 48, ň s háčkem, např. s. 24 - acompañó aj.) a chybné překlady (pozn. 93: „la lengua escrita adquiere una dimensión imprevista“ – „psaný jazyk nabývá na předvídané délce“; s. 22 „hilo argumental“ – „racionální vlákno“).

Vzhledem k výše řečenému sice bakalářskou práci doporučuji k obhajobě, ale navrhuji hodnocení *dobře* a očekávám vyjádření Ester Povýšilové k práci s literaturou.

Praha, 14. 6. 2017

Mgr. Dora Poláková Ph.D.